

« Որ առիցի ախանջ Լեւոյ՝ և Լեւոյ
Իսահակ, Լեւոյ և Իսահակ » :

ՄԻԼԻՅԷ

Ալեմանեատա վաքը օլտըղը կի-
պի Աւստրիատա տախի «էսքի Գա-
թօլիք» նամը իլէ Վաթիգան մէճի-
սի ումումիսի վէ քիւրսիի Շէրիֆ
հիւքիւմէթի քեամիլէյի ըուհանիսի
ալէհինտէ պուլունան պաղը փափազ-
լար վէ ահաատը նաս պիր ֆըրդա-
յը մէզհէպիյէ իհտաս իտիպ՝ պաղը
Քաթօլիք քիլիսէլէրինին զապլընա
քալըըշըշ, վէ մահալին թէմական
Էփիսոփոսլարըն մէզքիւր փափաս-
լար ալէյհինէ վէրտիքլէրի աֆօրօզ
ճէզալէրինի հիչ եհրինէ դօյուպ,
Գաթօլիք իսմինի ֆիզուլի զասպ իթ-
միշ օլտուգլարը վէ հաթթա էքսէրի
Եահուտիտէն միւրէթթէպ պուլընան
Վէննա միւնիսիքալիթէսի թարա-
ֆընտան պու բաբասլարտան օլուպ
Պէթօն իսմի իլէ աֆօրօզլու պիր
բահիպէ պիր Գաթօլիք քիլիսէսինին
տախի թէսլիմ օլունմուշ օլտուղու
ճիւմլէյէ մալիւմ տիր:

Պունուն իւզէրինէ Աւսթրիա
մէմալիքինտէ պուլընան քեամիլէյի
Էփիսոփոսան վէ Գաթօլիք տին-
տարան իմքէրաթօր հաղրէթլէրինէ
վէ վիւքէլայա միւթէատտիտ բրօ-
թէսթօլար թագտիմ իտէրէք, Գա-
թօլիք մէզհէպիին հազգընա դար-
շը օլան պու զասպը ճէհր ու ըէտտ
իթմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, սապըգ
վիւքէլա հէր նասըլ իսէ Գաթօլիք-
լէրին պու հազգըլ իշթիքեալէրինէ
սէմմը իթիպար իթմէմէքտէ իտի-
օլ վագըթ վաղը օլան Անթի Գա-
թօլիք բօլիթիգասընա գարշը իպ-
րազ օլունան մուգավէմէթէ վիւքէ-
լայը մէզքիւր տայանամայըպ, աղլի
վուգուլինտէ եհրինէ կէչէն վիւքեա-
լա քէյիթիլէթի մէզքիւրի լէտէլ միւ-
թալաա, պու տէֆա ըէսմի զազէ-
թալարընա տէվլէթը մէզքիւր ճախի-
լիյէ վէ մէզահիպ նէզարէթլէրի
թարաֆընտան մէմուրինէ իրթա-
պէն նէշը օլունմուշ օլան ըէսմի
մէթթուպլարըն մահալինէ նազարէն
«էսկի Գաթօլիք» նամը իլէ մէյտա-
նա չըգմըշ օլան եհնի հիյէթ մահվ
օլմուշ պիթմիշ տիր. շէօյլէ քի
մէզքիւր ըէսմի մէթթուպլէրտէ
«էսկի Գաթօլիք» տէնիլէն հիյէթ
տէվլէթ ճէ թանըլամայըպ, օ մա-

դուլէ բաբաղլար ալէյհինէ Եպիս-
կոպոսլէրինտէն վէրիլէն աֆօրօզ
ճէզալար տէվլէթ ճէ տախի մէրի
վէ ճարի թուլթուլուպ, պուն-
տան պէօյլէ մէրգուման ըէհապին
վաթթիլ Եախօտ նիքեահ իճրա իթ-
մէյէ ճիւրաաթ իտէր իսէ, վէ տիք-
լէրի վաթթիլ շահատէթիւմէլէրի
տէվլէթ ճէ նամագպուլ վէ թագտիս
էթտիքլէրի նիքեահ հիչ մագամըն-
տա թուլթուլաճաղընտան, պինայէն
ալէյս օ նիքեահլէրտէն թէվլէլիւտ
իտէն էօզ էվլատ սայըլամայըպ վէ-
րասէթէ տախի հազգլէրի օլմայա-
ճաղընտան մաստա, պու մագուլէ
փափասլար մահքէմէլէր թարաֆըն-
տան դօվլանըպ հազգլէրինտէ ճէ-
զա թէրթիպ օլընաճաղը տախի իլան
օլմուշ տուր: Պագաթ Գաթօլիք քի-
լիսէսինին թալիմաթ վէ Քիւրսիի
չէրիֆին հիւքիւմէթի ըուհանիսիին
թէմամէն գապուլ իթմէք իսթէմէզ-
լէր իսէ, պունա ճէպը օլունմայա-
ճաղը, վէ հէր հանկը մէզհէպէ տու-
լուլ իթմէք իսթէրլէր իսէ աղատ
օլուպ, Ֆագաթ էկէր եհնի պիր
հիյէթը մէզհէպիյէ իհտաս իթմէք
իսթէրլէր իսէ, պու տախի 1868
Մայիս 25 նըզամընա մուաֆիագ
սուրէթտէ օլուպ, Եանի Գաթօլիք
իսմինի ըէտտ վէ Գաթօլիքլիյէ տէվ-
լէթ ճէ թանըլմըշ օլան հուգուգտան
մահրում օլուպ, պաղը տէվլէթ ճէ
տախի էլըլմ օլան շէրայիթ մուճի-
պինճէ օլապիլէճէյի ըէսմէն իլան
օլմուշ տուր: Աւսթրօ Մաճար
տէվլէթինին հուգուգու մէզհէպ
մաստէսինտէ իպրազ էթտիլի պու
պիթարաֆըրգ տէյիլ Եալընը Գա-
թօլիքլէրտէն, իլլա քեամիլէյի Գա-
թօլիքլէրտէն օլան զայը Գաթօլիք զա-
զէթալէրինտէն տախի փէսէնտ օլ-
մուշ տուր:

Վէ իշ պու վուգուլաթտան պու-
րաճա տախի փէք չօգ միւլթէնասի
օլընմասը լաղըմ կէլիլի միսիլիւ,
«Շարգ Գաթօլիլի» թէսմիլէ օլան
միլլէթտաշլէրիմիլ իչին տախի պու
վուգուլաթ աղըր միւթալայը միւ-
ճիպ տիր: Քիլիսէճէ քաթօլիքլիք
հիյէթինտէն թարտ օլմուշ օլտուք-
լարը, էկէր քէնտուլէրինի հէնուզ
նէտամէթէ թահրիք իթմէյիպ, թէ-
չէպպիւս իթտիքլէրի շիլմ (հէրճու-

ած) հէնուզ տէվլէթ ճէ թանըլմա-
մըշ օլտուղու էֆքեարը իլէ ճէսա-
րէթ վէ թէսէլիլ օլույօր իսէլէր,
պունուն տախի նիհայէթ Աւսթրիա
տէվլէթինտէ վագը օլտըյը միսիլ-
լու պիր կիւն տէյիլ իսէ հէր հալ-
տէ պիր կիւն հաքքլէրինտէ իճրա
օլունաճաղընա շիւպհէ Եօգ տուր:
Շէօյլէ քի Եա՛ օ տուր քի Քիւրսիի
Շէրիֆէ վէ անըն թարաֆընտան
կէօսթէրիլէն մէշրու ըուհանի հիւ-
քիւմէթէ վէ հիւքիւմտարանա վէ
թալիմաթընա իթաաթ իթմէլի տիր-
լէր, Եա Եօգսա ճիւմլէթէյն թա-
րաֆընտան տախի շիլմաթիք մաքա-
մընտա թուլթուլուպ, քաթօլիք իս-
մինի թէրք իտէրէք պաշքա պիր
մէզհէպէ տուլուլ իթմէյէ, Եախօտ
հէր մէզհէպտէն այըլըպ եհնի պիր
մէզհէպ իհտաս իթմէյէ մէճպուրօ-
լաճազլար տուր, էկէր օնու տա
տէվլէթ թանըլմագ իստէրսէ, Եա-
խօտ հէփսինտէն զիյատէ մէմուլի
Եալաշ Եալաշ փէրուշան օլուպ թար-
ու մար օլաճազլար տուր. զարազ ու
հիտտէթի պէր թարաֆ իտիպ քէն-
տիլէրինէ ըէհպէր օլան փիսգօրտ
վէ փափազլէրին քէնտիլէրինի սիւ-
րիւքլէյիպ միլլէթ ճէ վէ տիւնեաճէ
տախի փէրս իտէճէքլէրի շու կիւ-
տապլէրին տէրինիլիլին պիր տահա
միւթաալա իթմէյէ քէնտիլէրինի
խասսէթէն տալէթ իտէրիլ:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Գօնթ տը Պայսթ Բօմատա
պէքլէնիլմէքտէ տիր. մումայիլէյ-
հին շու Եօրճուլուղունուն սէպէպի
Շարգ մէսէլէսինէ տայիր հինը հա-
ճէթտէ Բուսիայա մուգավէմէթ
իթմէք իչիւն Խնկիլթէրա վէ Խթա-
լիա տէվլէթլէրիլէ Ավսթրիա միյա-
նէսինտէ պիր ահտնամէ վիճուտէ
կէթիլմէք տիր: Թահղըգաթա նա-
զարէն Խնկիլթէրա իլէ Ավսթրիա
տէվլէթլէրի Ֆրանսատա եհնիտէն
գրալըղը օրթայա չըգարմաք աը-
ղուսունտա տըրլար: Ավսթրիա, Ֆը-
րանսանըն քէսպը զաաֆիլէթ իլլէ-
մէսինտէն միւլթարըպ օլարաք, Խն-
կիլթէրանըն թէվլէսիլ իլէ Ֆրան-

սատա եկնիտէն ասայիչին իպգասը-
նա չարըմագտա տըր :

Բրէնա Թրէտէրիք Շարլը , Բո-
մայա վասըլ օլտու , մուճայիլէյին
պէրապէրինտէ տէօրթ մուաղզամ
ղաթլար տա վար տըր :

Մուճայիլէյ պուրատան Մըսըրա
կիտէճէք , Փագաթ պուրատա տա-
հա պիր դաչ կիւն գալաճագ տըր :
Խաֆիէն սէօյլէնտիյինն նաղարէն
մուճայիլէյին Բոմայա կէլմէսինին
սէպէպի Ավթըրիա իլէ Իթալիայը
միւթթէֆիդ իթմէք տիր :

Տիւնքի կիւն Բրէնսը մուճայի-
լէյ , Քիւրսիի Շէրիֆ նէզտիւնտէ
Ալէմանիա էլչիսի պուլունտն Գոնթ
Թօֆթիւրըն , վէ սայիր մայէթիլէ
պէրապէր Բաբա հաղրէթլէրիլէ միւ-
լագաթտա պուլունտու տուր :

(Բէլ-Մէլ .)

Սբանեատան ալընան խապէր-
լէրէ նաղարէն , գարկաչալըք կիթ-
տիքճէ արթմագտա տըր , Գրալ Ա-
մէտէ-թէաթըօյա կիտիպ , քէնտի
եէրինն օթուրտուգտան սօնրա Օ-
բէրա էսնապընտա կաղար սէօյլէն-
տիւրիւլէրէք միւշարիլէյի էօլ-
տիւրմէյէ թէրթիպ խտիլմիլիսէ տէ ,
համտ օլտուն , վագթիւնտէ տուլու-
լուպ գրալ , սարայտան տըշարը
չըգմամըլ վէ շու թէհիլքէտէն տախի
աղատէ օլմուշ տուր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զապթիլէ միւշիրի տէվ-
լէթլու փաշա հաղրէթլէրի նամի-
ղաճըղլարընտան քէսպը աֆիլէթ
էտէրէք , Պապը Զապթիլէյէ թէշ-
րիֆ պուլուրմուշլար տըր :

— Մէարիֆ նէզարէթը ճէլի-
լէսի միւթթէշարը սաատէթլու Վա-
հան վէ Թիճարէթ նէզարէթը ճէ-
լիլէսի սաատէթլու Օտեան էֆէն-
տիլէր , կէչէն կիւն իքիսի պիրարա-
պա իլէ Շէհր էմանէթը պէհիլէսի
ճիվարընա կէլտիքլէրինտէ , գաղաէն
արապա տէվրիլէրէք Օտեան էֆէն-
տիլէ պիր զարար իսապէթ էթմէմիլ-
ֆիագաթ Վահան էֆ . պաղը եէրին-
տէն միւթթէսիր օլտուղու , վէ էվլէլքի
կիւն քէզալիք Շուրայի Տէվլէթ աղա-
պընտան Փաղիլէթլու Նէճիպ էֆէնտի

տախի արապատան տիւշէրէք պաշը
Ֆէնա հալտէ մէճրուհ օլտուղու մա-
էթթէսիլէֆ իշիտիլմիլ տիր :

— Իրանտա գըթլըք կիւն պէ
կիւն շիտտէթ քէսպ էթմէքտէ օ-
լուպ , Թէրհանտա հէր կիւն 300
քիշի աճըղգտան թէլէֆ օլմագտա ,
վէ էյալէթլէրտէ իսէ աճըղգտան
գուտուրմուշ օլտն էհալի պի կիւ-
նահ չօճուգլարը փարալայըպ եէ-
մէքտէ օլտուգլարը , վէ կէճէ կիւն-
տիւղչարը ու փաղարա կիթմէք փէք
թէհիլքէլի օլտուղունու Լըվանտ
Հէրալտտա մահքի տիր :

— Բուճթաթրիլի էֆէնտի հաղ-
րէթլէրի , պու տէֆա Սինհոգոսուն
թաստիլիլէ , Պուլկարլար հագգըն-
տա շու աթիտէքի իմթիեաղաթը
հալի պա թագրիլրափօրթօսունու
Պապը Ալիլէ թագտիմ էյլէմիլ
տիր :

1 . Շու աթիտէքի թէմէր
եանի Թրնօվա , Ահեօլու , Միւսէվ-
րէ , Վարնա , Տիւսթրա , Թըզէր-
վէն , Վիտին , Նիշ , Նիսալա , Սօ-
ֆիա , Քիւսթէնճէ , Բրէսլալա , Աա-
մագօ , Լօֆչա վէ Վրացա իլէ , Է-
տիրնէ վէ Ֆիլիպէ ճիվարլարընտա
պուլունտն սայիր թէմէր տախի
Պուլկարլարըն Պալգան Էկզարգընըն
զիլրի հիւքմինտէ օլաճագ տըր :

2 . Էկզարգըն քիւրսիսի Թըր-
նօվատա օլաճագ տըր :

3 . Էկզարգըն , մէթրօթիլթլէր-
տէն միւրէթթէպ պիր Սինհոգու
պուլունտուպ , քէնտիսի անըն ըէլիսի
օլաճագ տըր :

4 . Էկզարգ վէ եախօտ մէթ-
րաթիլթ թագտիսի խուսուսունտա ,
Բաթրիդ հաղրէթլէրինին պա թահ-
րիլ ըուխսաթի իլէ իճրա օլունա-
ճագ տըր :

5 . Էկզարգըն պէրաթը , բաթ-
րիք հաղրէթլէրինին թագրիլրի , վէ
մէթրօթիլթլէրինքի տախի , Էկզարգ
վասէթասը իլէ Պապը Ալիտէն իս-
թիհսալ օլունաճագ տըր :

6 . Ամուրը ճիսմանի խուսու-
սունտա Էկզարգ տօղրուտան տօղ-
րու Պապը Ալիլէ , վէ ըուհանի խու-
սուսաթտա բաթրիլէ միւրաճաթ
էտէճէք տիր :

7 . Էկզարգ , Դիւնու բաթրիք-
տէն ալաճագ տըր :

8 . Էկզարգ վէ Մէթրօթիլթ-
լէր պատարագտա բաթրիլին իսմինի
զիքը էտէճէքլէր տիր :

9 . Պալատէ զիքը օլունան
թէմէրին տախիլինտէ օլան մանաս-
թըրլար էվլէլքի կիպի Ստանպօլ
բաթրիլին աթուուհա մէրպուլթ օ-
լաճագլար տըր :

10 . Պալատտա քեային Ս . Ըս-
տեփաննոս քիլիսէսի , Էկզարգլըղըն
տախիլինտէ պուլունտն պիր մանաս-
թըրա մէրպուլթ պուլունտուպ , Էկ-
զարգ տախի Բաթրիլին էմրիլէ օլ
մանասթըրտա իգամէթ էտէպիլէ-
ճէք տիր :

ՊԻՐ ՍԱՀԻՆ ԳԱԹՕԼԻՅԻՆ ՄԻԻ
ԹԱԼԱՍԱՐ

(202 թի Նոյեմբերի դիմի .)

Մէզքիւր նիւմայիլէրին ճէմի-
սի , Լուսաւորիլին ֆարսի գանը վէ
րումի սիւտիլիլէ միւլէմմա ըու-
հունտան Էրմէնիսթանըն պաղը շէյ
գայպ էտիպ չօք շէյ գաղանտըղը
էսնատէ , վուգու պուլան իսթիլաֆ
վէ միւնաղալարտա միւշատէ օ-
լունմագտա տըր , վէ թէվարիս տա-
լիմա կէօթէրիլ քի հիշ պիր միւ-
լէթ քէնտի քէնտինն Լուսաւորիլ ,
միւտէրիս , վէ միւլէլիտ օլմամըլ
տըր :

Գաթօլիք միլլէթի տէտիլիմիզ պէր
վէչի պալա սալթ պիր մէզհէպ սը-
ֆաթըլլա Էրմէնի միլլէթինին տի-
կէր զըսմընտան այրըլապիլտիլի էս-
նատէ , շունու տախի իսպաթ վէ
թաստիդ էտէպիլտի քի , Փաթրիք-
լիլէ վէրիլէն հիւքիւմէթ եախօտ
հուգուգ սըրֆ ըուհանի հիւքիւմէթ
եախօտ հուգուգ ումուշ . վէ ճիւ-
մանի հուգուգ եախօտ հիւքիւմէթ
տէտիլքլէրի պիէսաա վէ ֆիլիլիլ պիր
իւնվան եախօտ Բիւլօրա իպարէթ
պիր շէյ իմիլ , եա եօգսա մուլագ-
ղաթ պիր պաշ թէրճիմանլըղըմիւս-
լիմին վէ խրիսթիյանըն մապէյին-
տէ : (պու խուսուստա պաղըլարը Ե-
րուսղէ՝ Փաթիլէն , Գալըշ Փաթիլէն ,
վէ պունլարա պէնզէր սայըր Բի-
լօլլու թէզքիլ իթմէքտէ տիրլէր) :
Էյ մէզհէպտաշ պիրատէր , սէն

